

DOSEŽKI SLOVENSКИH ZNANSTVENIKOV

Odločila sem se, da bom šla v smeri nagrad in priznanj, ki so jih dobili slovenski biologi vseh starosti ter natančneje opisala Franca Velkovrha in Jureta Piškurja.

- Decembra 2020 je prof. dr. Gregor Anderluh prejel Zoisovo nagrado za vrhunske znanstvene dosežke.
- Oktobra 2020 je dr. Andreja Kežar prejela Krkino priznanje za svoje doktorsko delo.
- Januarja 2020 je v dvorani Državnega sveta potekala slavnostna akademija Zahvalnega dneva Slovenske znanstvene fundacije s podelitvijo priznanj. Med dobitniki nagrade 'Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju' za leto 2019 je bila tudi vodja D11, doc. dr. Marjetka Podobnik.
- Septembra 2019 je mlada raziskovalka Aleksandra Šakanović prejela nagrado za najboljši poster na 13. Srečanju Slovenskega biokemijskega društva v Dobrni.
- Septembra 2019 sta dijakinja Maruša Močnik Grčar in dijak Lan Vukolić prejela Krkino priznanje in Krkino nagrado za srednješolski raziskovalni nalogi, ki sta ju opravila na Odseku za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo.

Maruša je prejela Krkino priznanje za raziskovalno nalogo z naslovom: Izražanje rekombinantnega proteina iz družine aktinoporinom podobnih proteinov (z mentorji doc. dr. Marjetka Podobnik, Tomaž Švigelj, Gašper Jan Simon).

Lan je prejel Krkino nagrado za raziskovalno nalogo z naslovom: Posledice delovanja brioporina in hidralizina 2 na različne celice (z mentoricami doc. dr. Marjetka Podobnik, prof. dr. Maja Čemažar, Sonja Artač, Maja Gerden).

- Junija 2019 je vodja Odseka za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo doc. dr. Marjetka Podobnik prejela Preglovo nagrado za izjemne dosežke v znanosti.
- Maja 2019 je mlada raziskovalka Andreja Kežar prejela nagrado za najboljši znanstveni poster na simpoziju "Vienna BioCenter cryo-EM Symposium".
- Septembra 2018 je prof. dr. Gregor Anderluh na skupščini Slovenskega biokemijskega društva prejel Lapanjetovo nagrado. Nagrado podeljuje Slovensko biokemijsko društvo za vrhunske dosežke na področju biokemijskih znanosti na znanstveno-raziskovalnem ali pedagoškem področju, s katerimi je pomembno prispeval k razvoju biokemijskih znanosti v slovenskem in mednarodnem prostoru.
- Junija 2018 je Lan Vukolić (v tem času je obiskoval Gimnazijo Vič) na tekmovanju Genius Olympiad v Oswegu v ZDA prejel srebrno medaljo v kategoriji naravoslovje za nalogo Novi pristopi pri terapiji raka z uporabo brioporina in hidralizina 2 (pod mentorstvom doc. dr. Marjetke Podobnik, Kemijski inštitut, prof. dr. Maje Čemažar, Onkološki inštitut, Sonja Artač in Maje Gerden, Gimnazija Vič).
- Maja 2018 je Lan Vukolić na tekmovanju državnem srečanju mladih raziskovalcev v Murski Soboti prejel zlato priznanje. Del raziskovalne naloge je opravil na Odseku za molekularno biologijo in nano biotehnologijo.
- Aprila 2018 je rektor Univerze v Ljubljani, prof. dr. Igor Papič podelil Rektorjeve nagrade za najinovacijo Univerze v Ljubljani za leto 2018. Nagrado za najboljšo inovacijo je prejel projekt z naslovom Novi načini varovanja najpomembnejših kulturnih rastlin. Večina raziskav je bila opravljena na Odseku za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo.

- Marca 2018 je Tea Lenarčič iz Odseka za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo prejela štipendijo »Za ženske v znanosti« 2018.
- Januarja 2018 je bil članek sodelavk in sodelavcev D11 z naslovom 'Eudicot plant-specific sphingolipids determine host selectivity of microbial NLP cytolysins' predstavljen na spletni strani Elettra Sincrotrone Trieste v rubriki 'Top stories'.
- Decembra 2017 sta bili Tea Lenarčič in Vesna Hodnik iz Odseka za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo izbrani za Ime tedna na Valu 202.
- December 2017 in prva objava v reviji Science za odsek D11!
- Decembra 2017 je bil prof. dr. Gregor Anderluh izvoljen med člane akademije Academia Europaea in sicer v razred Ved o življenju, sekcija Biokemija in molekularna biologija.
- Oktobra 2017 je prof. dr. Gregor Anderluh predstavil odkritje zgradbe lizeninske pore na dogodku Odlični v znanosti 2017 - Naravoslovje.
- Odlični v znanosti 2017 - Naravoslovje
Danijel Ivajnsič, Gregor Anderluh, Nejc Košnik, Barbara Mohar, Uroš Urleb, József Györkös, Anja Čuček
- Junija 2017 je prof. dr. Gregor Anderluh postal novi član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU).
- Maja 2017 je doc. dr. Marjetka Podobnik osvojila nagrado za znanstveni poster z naslovom Structural and functional studies of pore forming proteins. Nagrado so podelili v okviru srečanja Instruct Biennial Structural Biology Meeting, ki je potekalo v Brnu na Češkem.
- Februarja 2017 je bil objavljen članek z naslovom Comparative genomics reveals high biological diversity and specific adaptations in the industrially and medically important fungal genus Aspergillus. Sodelovala sta sodelavka in sodelavec Odseka za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo.
- Oktobra 2016 je dr. Omar Naneh na 46. podelitvi Krkinih nagrad prejel nagrado za raziskovalno delo na podiplomskem študiju.
- Članek 'Crystal structure of an invertebrate cytolysin pore reveals unique properties and mechanism of assembly' je bil izbran med 'TOP objave' avgusta 2016 na Metini listi.
- Julija 2016 je bil članek sodelavk in sodelavcev D11 z naslovom 'Crystal structure of an invertebrate cytolysin pore reveals unique properties and mechanism of assembly' predstavljen na spletni strani Elettra Sincrotrone Trieste v rubriki 'Top stories'.
- V maju 2016 je potekal šesti Regijski Biocamp 2016. V zmagovalni ekipi je sodelovala tudi Klavdija Glavač, sodelavka Odseka za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo Kemijskega inštituta.
- Maja 2016 je bil v reviji Nature Communications objavljen članek 'Crystal structure of an invertebrate cytolysin pore reveals unique properties and mechanism of assembly'. Raziskovalni projekt so vodili raziskovalci našega laboratorija, sodelovali pa sta še dve raziskovalni skupini iz Oxforda in skupina iz Japonske ter angleško podjetje Oxford Nanopore Technologies.
- Decembra 2015 je Andreja Šink prejela Prešernovo nagrado Biotehniške fakultete za magistrsko delo z naslovom: Priprava virusom podobnih delcev z uporabo bakterijskega ekspresijskega sistema
- Novembra 2015 je izšla revija "Science for you". Urednica in avtorica je bila med drugimi tudi sodelavka L11 Saša Rezelj. Revija je dostopna na sledeči povezavi: SCIENCE FOR YOU

- Oktobra 2015 je mlada raziskovalka Saša Rezelj prejela Krkino nagrado za svoje magistrsko delo. Več na naslednjih povezavah: [Zbornik in Delo.si](#)
- Oktobra 2015 sta dijakinji Kjara Špoljar in Stela Špoljar prejeli krkino priznanje za raziskovalno nalogo, ki je bila izvedena v Laboratoriju za molekularno biologijo in Nano biotehnologijo. Mentorji: Gregor Anderluh, Mirijam Kozorog, somentorica: Nada Udovč Kneževič. Dodatne informacije na naslednji povezavi: [BIC](#)
- Junija 2015 se je mladi raziskovalec Omar Naneh udeležil tečaja 'Biomembranes: Molecular Architecture, Dynamics and Function' in s svojim plakatom dosegel odlično drugo mesto v konkurenci 80 udeležencev iz celega sveta.
- Na regijskem BioCamp-u 2015, ki je maja potekal v Ljubljani je v zmagovalni ekipi sodeloval mladi raziskovalec Omar Naneh. Več na naslednji povezavi: [Regijski BioCamp 2015](#)
- Marca 2015 je FDA (ang. Food and Drug Administration) odobrila uporabo biološkega zdravila filgrastima. Novembra 2015 je nato Sandoz lansiral Zarzio, prvo podobno biološko zdravilo v Združenih državah.
- Decembra 2014 je Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani podelila Prešernove nagrade za leto 2014. Med prejemnicami je bila Tea Lenarčič z nalogo: Biokemijska karakterizacija aktinoporinom podobnih proteinov An145 iz *Aspergillus niger* in HaNLP3 iz *Hyaloperonospora arabidopsidis*. Mentor naloge je prof. dr. Janez Plavec, somentor prof. dr. Gregor Anderluh.
- Decembra 2014 je Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani podelila Prešernove nagrade za leto 2014. Med prejemniki je bil Marko Bunc z nalogo: "Načrtovanje, sinteza in vrednotenje derivatov cimetine in benzojske kisline kot potencialnih protiglivičnih učinkovin". Mentor naloge je doc. dr. Matej Sova in somentorica dr. Nada Kraševc.
- Novembra 2014 je mešana raziskovalna skupina Laboratorija za molekularno biologijo in nanobiotehnologijo Kemijskega inštituta in Lek d.d. prejela Puhovo priznanje za razvoj podobnih bioloških zdravil filgrastim in pegfilgrastim ter prenos v proizvodnjo. Skupino sestavljajo: dr. Vladka Gaberc Porekar, mag. Tatjana Milunović, Ana Jesenko, dr. Simona Jevševar, dr. Maja Kenig, Sašo Tomše in Nebojša Furlan.
- V oktobru 2014 je dr. Nejc Rojko na 44. podelitvi Krkinih nagrad prejel Krkino nagrado za raziskovalno delo na podiplomskem študiju.
- Med izjemnimi znanstvenimi dosežki za leto 2012 najdemo dosežek z naslovom: Z virtualnim rešetanjem izbrani protiglivični inhibitorji za novo tarčo, benzoatno 4-monooksigenazo.
- Dobitnik Preglove nagrade za izjemne dosežke na področju osnovnih ali uporabnih raziskav s področja kemije in sorodnih ved v letu 2013 je prof. dr. Gregor Anderluh. Več si lahko preberete v novici Kemijskega Inštituta ali ogledate na MMC RTVSLO.
- Na regijskem BioCamp-u 2013 je v zmagovalni ekipi sodelovala Tina Zupančič. Več na naslednji povezavi: [Regijski BioCamp 2013](#)
- Med izjemne znanstvene dosežke v letu 2011 je bil uvrščen tudi članek z naslovom: Aktivnost perforina na lipidnih membranah povzroča invaginacije in tvorbo veziklov. Spodaj si lahko ogledate kratko predstavitev dosežka, ki ga je predstavil prof. dr. Gregor Anderluh. S klikom na spodnjo sliko boste preusmerjeni na spletno stran [videlectures.net](#).

- Ljerka Lah je zmagala na seminarju European BioCamp 2008.
- Zlato priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovacije Leta 2002 za "Projekt Filgrastim (Razvoj produkcijskega seva, tehnologije biosinteze in postopka izolacije filgrastima)", ki so ga prejeli dr. Vladka Gaberc-Porekar iz L11, z dr. Viktorjem Menartom in mag. Simonu Jevšvar iz farmacevtske družbe Lek d.d.

JURE PIŠKUR je slovenski molekularni genetik

- Študiral je biologijo na Oddelku za biologijo ljubljanske Biotehniške fakultete, po diplomi leta 1985 pa se je preselil v Avstralijo in vpisal doktorski študij na Avstralski narodni univerzi. Doktoriral je na temo genetike in molekularne biologije mitohondrijev kvasovk.
- Po vrnitvi v Evropo leta 1988 se je zaposlil v laboratorijih pivovarne Carlsberg na Danskem, v tem obdobju je raziskoval tudi na Univerzi v Københavnu, kjer je leta 1991 postal docent, in Tehniški univerzi Danske. V tem obdobju je sodeloval v procesu osamosvajanja Slovenije kot zunanji svetovalec in predstavnik Ministrstva za zunanje zadeve na Danskem. Leta 2004 se je nato preselil na Švedsko, kjer je postal profesor na Univerzi v Lundu. Njegovo glavno raziskovalno področje je bila raznolikost presnove nukleotidov (kartiral je presnovne poti pri raznovrstnih organizmih), pa tudi biologija kvasovk, kjer ga je zanimal potencial alternativnih vrst kvasovk v biotehnologiji. Poleg kvasovk se je na Danskem priučil tudi dela z drugim glavnim modelnim organizmom, vinsko mušico *Drosophila melanogaster*.
- Z izolacijo več nevirusnih deoksiribonukleozid kinaz je postavil temelje za razvozlanje zgradbe in študijo aktivnosti teh encimov ter njihove uporabe pri terapiji raka. Pri kvasovkah je odkril nov encim v biosintezi pirimidinov, ki omogoča pivskim kvasovkam razmnoževanje v anaerobnih pogojih in ga je vrsta pridobila v evolucijski zgodovini s horizontalnim prenosom genov. Odkril je tudi več novih encimov, udeleženi v razgradnji pirimidinskih prekurzorjev.
- Na Univerzi v Lundu je vodil mednarodno raziskovalno skupino, bil pa je tudi vodja velikega evropskega konzorcija *Cornucopia* z enajstimi partnerskimi organizacijami. Za izkoriščanje praktičnega potenciala njegovih odkritij je soustanovil tri biotehnoška podjetja in bil avtor več kot deset patentov. Kot predavatelj in raziskovalec je sodeloval tudi z Univerzo v Novi Gorici. Z ženo Judito Gartner je imel dva sina. Konec leta 2013 se je odzval povabilu k ustanovitvi novega laboratorija na Univerzi v Københavnu, vendar mu je načrte prekrizala bolezen. Februarja 2014 so mu diagnosticirali raka v naprednem stadiju, za katerim je dva meseca kasneje umrl na svojem domu v Lundu.

France Velkovrh

- Leta 1958 je absolviral iz biologije z delom *Nove najdbe in pripombe k dosedanjim opisom podzemeljskih gastropodov iz porečja Ljublanice*, za kar je tudi prejel Prešernovo nagrado. Leta 1962 je diplomiral na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, kjer se je pozneje tudi zaposlil kot višji tehnični sodelavec pri organizaciji študijskih programov in pri terenskih raziskavah, zlasti speleobioloških. Upokojil se je leta 1997.
- Bil je član ljubljanskega *Društva za raziskovanje jam*, kjer je vseskozi sodeloval v upravnem odboru, tudi kot gospodar in načelnik reševalne skupine (1964). Med letoma 1968 in 1970 je bil v komisiji za jamarsko opremo. Njegovo glavno zanimanje je bilo raziskovanje jamskega živalstva, predvsem ekologije in zoogeografije jamskih mehkužcev. Zbral in uredil je največjo zbirko mehkužcev in zadevne literature v Sloveniji.
- Njegov konjiček je bila numizmatika. Zapustil je bogato zbirko kovanega denarja vseh časov.
- Odkril je mnogo novih bioloških vrst. Samostojno ali v soavtorstvu z Jožetom Boletom in Borisom Sketom je opisal tri rodove, 13 vrst in eno podvrsto mehkužcev.

Viri:

https://sl.wikipedia.org/wiki/France_Velkovich

https://sl.wikipedia.org/wiki/Jure_Pi%C5%A1kur

<https://www.ki.si/odseki/d11-odsek-za-molekularno-biologijo-in-nanobiotehnologijo/dosezki/>

<https://www.bf.uni-lj.si/sl/organiziranost/biologija/novice/2020122908360276/med-najvidnejšimi-raziskovalnimi-dosezki-leta-s-področij-vseh-znanstvenih-ved-tudi-dosezka-raziskovalcev-biotehniške-fakultete>

fakultete (dostop vseh strani: 7.4.2021)

Maruša Kavčič 9.c